

**Precizări metodologice
pentru întocmirea anchetei statistice PRE IND
„Cercetarea preurilor producției industriale”**

1. Scopul cercetării

Cercetarea preurilor producției industriale are ca scop determinarea evoluției preurilor de livrare (la primul nivel de comercializare) la produsele reprezentative fabricate de către întreprinderile industriale și calcularea indicelui preurilor producției industriale (IPPI) atât la nivel de activitate în parte, cât și în ansamblu pe industrie. IPPI este un indicator economic important, care permite de a monitoriza nivelul inflației și este aplicat la elaborarea calculului Produsului Intern Brut (PIB).

Întreprinderea Dvs. a fost selectată împreună cu alte companii ca una reprezentativă în ramura producătoare respectiv pentru a prezenta preuri lunare, ce vor permite Biroului Național de Statistică să calculeze un IPPI calitativ.

Este important ca informația pe care o furnizați să fie calitativă și să fie expediată la timp. Conform Legii Republicii Moldova nr. 412-XV din 09.12.2004 „Cu privire la statistica oficială”, prezentarea datelor statistice în modul și termenii stabiliți de organul de statistică este obligatorie pentru toate persoanele fizice și juridice, indiferent de forma de proprietate. Toate datele, care ar permite identificarea preurilor întreprinderii dvs. nu vor fi publicate, nu vor fi divulgate de către BNS și vor fi utilizate numai în scopuri statistice.

Rezultatele generalizate ale cercetării, care se prezintă ca IPPI pentru mai multe sectoare industriale, se publică lunar în Buletinul Statistic de Preuri al BNS, Buletinul statistic trimestrial al BNS, Anuarul statistic.

2. Identificarea produselor pentru colectarea preurilor

2.1 Selectarea produselor pentru cercetarea preurilor și stabilirea unei liste de produse reprezentative unice are loc periodic (o dată la 3-5 ani), dar cu efectuarea unor rectificări și actualizări între aceste perioade (după necesitate).

2.2 Astfel, la selectarea produselor concrete (specificațiilor, sortimentelor) pentru raportarea lunară a preurilor se va ține cont de următoarele:

– produsul (specificația, sortimentul) trebuie să fie fabricat în continuare o perioadă mai îndelungată de timp;

– produsul trebuie să predomină în volumul total de producție și vânzări (nu mai puțin de 70% din volumul total de vânzări) al întreprinderii. Dacă întreprinderea fabrică câteva tipuri de produse și nici unul din ele nu este predominant, atunci se vor selecta pentru cercetarea preurilor câteva tipuri de produse, care împreună de însumat nu mai puțin de 70% din volumul total de vânzări al întreprinderii. La fel se va proceda și la alegerea specificațiilor (sortimentelor) reprezentative în cadrul produsului PRODMOLD, acestea în ansamblu asigurând gradul minimal (70%) de reprezentativitate în volumul total de vânzări al produsului PRODMOLD dat. Se va ține cont și de faptul, că specificațiile (sortimentele) selectate trebuie să fie cât mai omogene după caracteristicile tehnico-funcționale și după

nivelul pre urilor.

3. Modificări ale produsului cercetat și a condițiilor de comercializare

3.1 Prețurile la produsele-specifice (sortimente) selectate se vor înregistra pe parcursul anului întreg. Dacă, începând cu o perioadă a anului întreprinderea nu mai produce produsul (specificația, sortimentul), prețul cu care se cercetează, trebuie de luat legătura cu BNS pentru a selecta un alt produs (specificația, sortiment), omogen din punct de vedere al proprietăților sale, cu care ar putea fi înlocuit cel cercetat anterior. În acest caz, neapărat se indică prețurile acestui produs-specificație nou (sortiment) în perioadele de referință și luna precedentă celei de raport cu scopul de a asigura calculul indicelui prețurilor la noul produs-specificație (sortiment).

3.2. În cazurile când condițiile de completare a produsului (specificației, sortimentului) s-au schimbat în luna de raport față de luna de referință (de exemplu, schimbări în ambalarea produsului, completarea produsului cu aparate suplimentare sau cu piese de schimb, costul curent este inclus în prețul produsului sau invers - livrarea produselor fără unele elemente componente sau piese de schimb), dar n-au dus la schimbarea proprietăților de consum, influența asupra prețului produsului livrat trebuie exclusă. Pentru această costul unui astfel de produs-specificație (sortiment) se va majora ori se va micșora cu valoarea elementelor componente sau pieselor de schimb. Motivele și detaliile producerii schimbărilor de preț trebuie indicate în coloana „Comentarii” a anchetei.

3.3. Este posibil situația când după selectarea produselor inițiale pentru raportarea prețurilor, întreprinderea a început să producă și să comercializeze volume considerabile de alt produs. În acest caz vor rugăm să luați legătura cu BNS pentru a lua decizia privind raportarea pe viitor a prețurilor varietății reprezentative a noului produs.

3.4. Prețurile la produse pot fi diferite în dependență de condițiile de comercializare stabilite cu diferiți clienți sau în dependență de volumul vânzărilor. Deasemenea, pot exista cazuri, în care se oferă rabat pentru achitarea valorii marfurilor până la o anumită dată. Toate aceste cazuri trebuie luate în considerare și de raportat prețurile reale ale tranzacției.

3.5. Dacă în condițiile de vânzare ale oricărui produs-specificație (sortiment), cuprins în cercetare, au survenit schimbări esențiale, vom ruga să luați legătura cu BNS pentru a decide cum de reflectați schimbările în cauză. Este important ca IPPI să reflecte schimbările reale ale prețurilor, excluzând influența modificării calității produselor sau a condițiilor de desfacere.

4. Produse fabricate în condiția comenzilor individuale

În condițiile economiei de piață în multe activități industriale agenții economici activează în baza comenzilor cu cerințe individuale de fabricare a produselor.

De exemplu, fabricile de mobil execută articole la solicitarea beneficiarului de anumite dimensiuni (cele mai deseori nestandarde), calitate și alte proprietăți specifice, care nu sunt identice cu comenzile altor clienți.

Astfel, întreprinderile realizează produse incomparabile de la o perioadă la altă (condiție absolut obligatorie pentru cercetarea prețurilor), și, evident, nu pot fi comparabile nici prețurile acestora. În consecință, se creează situații, când pentru astfel de activități nu poate fi asigurat gradul necesar de reprezentativitate a producțiilor (nu mai puțin de 70% din volumul total de vânzări în activitatea dată).

În aceste cazuri pentru urmărirea preurilor se recomandă de a stabili produsul (sau mai multe produse)-sortimente – **model convențional**, pentru care în toate perioadele de raport (inclusiv în anul de bază) se calculează preuri convenționale în baza cheltuielilor efective proporționale produsului-sortiment – model stabilit.

Această modalitate de urmărirea preurilor în cazurile enunțate mai sus este recomandat de metodologiile internaționale și este aplicat în practica mai multor țări.

5. Termenii și modul de înregistrare a preurilor

5.1 Preurile producătorului se înregistrează la data de 15 a lunii de raport. În cazul când în această zi nu au avut loc livrări sau ziua înregistrării coincide cu o zi de odihnă sau de sărbătoare, înregistrarea se face în una din cele mai apropiate zile lucrătoare până sau după data de 15. Preurile se înregistrează în ancheta statistică PRE IND „Cercetarea preurilor producției industriale”. Preurile se vor completa cu două cifre zecimale.

Întreprinderea are responsabilitatea de a pune în sarcina unei persoane competente completarea anchetei PRE IND. E preferabil ca ancheta să fie întocmită de aceeași persoană în fiecare lună, de asemenea, să fie antrenată și lucrătorii secțiilor de desfacere, altor secții, care exercită expedierea mărfurilor și perfectarea documentelor de plată.

5.2 Toate preurile înregistrate trebuie să fie indicate fără taxa pe valoarea adăugată (TVA), accize, cheltuieli de transport sau livrare, alte cheltuieli care nu sunt prevăzute în prețul producătorului și sunt achitate de beneficiar suplimentar, și care de regulă se indică în documentele de plată.

5.3 La completarea formularului se utilizează informația privind preurile de livrare indicate în documentele de expediere a producției atât pe piața internă cât și pe cea externă.

5.4 Dacă în perioada înregistrării produsul-specificație (sortiment) a fost comercializat la preuri diferite (în funcție de condițiile de comercializare stabilite cu diferiți clienți, descrise în p. 3.4.), în anchetă se va indica preul mediu pentru toate tranzacțiile. Dacă este dificil de indicat preul mediu, e acceptabil (ca excepție) de a indica preul cu care s-a comercializat cea mai mare parte a produsului respectiv. Dacă la momentul înregistrării producția n-a fost expedită, atunci în formular se indică preurile la care s-a livrat producția în perioada cea mai apropiată de ziua înregistrării.

În cazul produselor cu ciclu lung de producție, când de la începutul anului raportat încă n-au avut loc livrări, formularul se completează în baza informației despre preurile din contractele de livrare.

Este foarte important să se indice și preurile în același mod în fiecare lună pentru a asigura comparabilitatea lor.

6. Corectarea erorilor

Dacă au fost depistate cazuri de completare a datelor eronate în anchetele pentru o lună precedentă, corectarea datelor raportate vizând preurile se face pentru acea perioadă în care au fost admise erori. Pentru aceasta e necesar de a trimite în adresa organului teritorial de statistică o scrisoare în care se va explica eroarea și se va oferi cifra corectă cât mai curând posibil după descoperirea erorii, indicând cauzele corectării datelor. Dacă eroarea a fost admisă în luna precedentă, e posibil o corectare simplă în ancheta pentru luna curentă a datelor pentru luna precedentă, explicând eroarea în coloana „Comentarii” a anchetei „PRE IND”.

7. Penalități pentru date incorecte sau întârzieri

Pentru veridicitatea datelor și prezentarea oportună în termenii stabiliți a rezultatelor și a concluziilor, răspunderea personală poartă conducătorul și alte persoane oficiale ale întreprinderii (organizației), indiferent de forma de proprietate a acesteia.

Refuzul, prezentarea cu întârziere a datelor statistice, prezentarea datelor eronate sau în volum incomplet constituie contravenție administrativă și se sancționează conform legislației în vigoare (art. 192 al Codului cu privire la Contravențiile administrative și art. 155¹ al Codului Penal).

Direcția statistică industriei, energiei
și construcțiilor a BNS al RM
Tel. de contact: 73 15 13

PRE IND

« »

1.

1.1.

() - ,
()
,
().

N 412-XV o 09.12.2005 «

»,

2.

2.1

(3-5),

2.2

, (,)

- (,)

;

- (70%

)

70%
PRODMOLD;
PRODMOLD. (70%)

3.

3.1 - ()

),
(,),
,
(),
,
()

3.2. - ().
(, - ()

),
,
- ()

3.3 « »

3.4

3.5 - (),

4. ,

,
(),
,
(), ,
,
(70%).
()- - _____ ,
(-) - .

5.

5.1

15

,
15 . PRE IND
« »

5.2.

(), , ,

5.3

5.4.

(- () ,
. 3.4.),
) , (.

6.

PRE IND.

7.

(),

.155¹

(. 192).

: 73 15 13